

## Guia docent

### Identificació de l'assignatura

<b>Assignatura / Grup</b>	20280 - Història de la Música / 1
<b>Titulació</b>	Grau d'Història de l'Art (Pla 2014) - Tercer curs
<b>Crèdits</b>	6
<b>Període d'impartició</b>	Segon semestre
<b>Idioma d'impartició</b>	Català

### Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Llorenç Gelabert Gual <a href="mailto:llorens.gelabert@uib.es">llorens.gelabert@uib.es</a>	13:00	14:00	Dilluns	01/09/2019	31/07/2020	A119
Arnau Reynés Florit <a href="mailto:arnau.reynes@uib.cat">arnau.reynes@uib.cat</a>	17:00	18:00	Dimarts	01/09/2019	14/02/2020	Despatx 102B
	11:00	12:00	Dimecres	17/02/2020	31/07/2020	Despatx 102B

### Contextualització

La música és un llenguatge que ha anat manifestant-se arreu del món i de la seva història; i a més també és un art, però un art diferent de les demés arts: passa en el temps. Això la fa més difícil d'assolir moltes vegades. Per aquest motiu hom ha de saber i conèixer els elements que configuren la música, perquè d'aquesta manera es podrà gaudir d'aquest llenguatge artístic, que és la música.

Al llarg del temps i de la seva història, ens han arribat fonts i documents de la pintura, arquitectura i de l'escultura, que es fan palpables als nostres sentits: veure, tocar, apreciar... però no així del món sonor, que no podem escoltar fins l'aparició dels enregistraments en el segle XX, per això és difícil poder fer-se una idea de la sonoritat musical d'aquests períodes antics, si no és a través de la imaginació basada en les fonts que ens han arribat.

Però a més, els sons de les músiques que sonaven als distints períodes de la història, s'han d'escoltar amb les orelles que hi havia llavors en la mesura de lo possible, i no amb les nostres orelles actuals, perquè sinó, entrariem en una confusió alhora d'interpretar l'anàlisi d'aquesta música i dels seus períodes. Caldrà per tant fer un esforç d'imaginació per escoltar els sons i la música de tots els temps.

La història és cíclica i també ho és la música, així com les demés arts. Cada cicle o període forma part d'un moment en l'evolució de la societat i de les seves peculiaritats. Cada període està encadenat a l'altra i no es pot entendre un sense conèixer l'altra. A cada un d'aquests períodes hi podem trobar una relació de tots els trets comuns de totes les arts, això farà possible poder gaudir de la música i de les demés arts, a més de analitzar, comparar, destriar... les característiques més significatives de cada període.

Però sens dubte el més important respecte a la música és poder escoltar-la i gaudir d'ella, la qual cosa és imprescindible per poder

## Guia docent

determinar les característiques musicals de cada època històrica. Per això el que hem d'aprendre a fer sobretot, és escoltar la música i extreure'n la seva identitat dins cada període de la història.

### Requisits

---

### Competències

---

#### Específiques

- \* CE-1. Competències fonamentals (saber disciplinar). Ciència crítica de les coordenades espai-temporals (diacronia i sincronia) i dels límits i interrelacions geogràfiques i culturals de la Història de l'Art
- \* CE-3. Competències fonamentals (saber disciplinar). Visió diacrònica regional i completa dels fenòmens artístics territorials.
- \* CE-6. Competències fonamentals (saber disciplinar). Coneixement sistemàtic i integrat del fet artístic: distints llenguatges (arquitectura i urbanisme, escultura, pintura, fotografia, cinema, música, arts decoratives i sumptuàries), procediments i tècniques de la producció artística al llarg de la història. Teoria i pensament estètic.

#### Genèriques

- \* CB-2. Obtenir la capacitat per aplicar els coneixements d'Història de l'Art al seu treball o vocació d'una forma professional i assolir les competències que solen demostrar-se mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins l'àrea d'estudi.
- \* CB-3. Tenir la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants de l'àrea d'estudi, per poder emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica o ètica.
- \* CB-5. Desenvolupar les habilitats necessàries d'aprenentatge per poder emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

#### Bàsiques

- \* Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: [http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp\\_basiques/](http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/)

### Continguts

---

#### Continguts temàtics

##### Continguts. Unnitats didàctiques

- 1- Acústica i organologia: nocions generals.
- 2- Elements de la teoria musical relacionats amb les principals característiques del so: altura, intensitat, timbre i durada.
- 3- Períodes i fonts de la Història de la Música.
- 4- La música en les civilitzacions de l'antiguitat.
- 5- L'islam. La música del poble hebreu.
- 6- Grècia. Els teòrics musicals i les seves escoles. El pensament

## Guia docent

- musical dels filòsofs grecs.
- 7- El món helenístic-romà. Cristianisme i estètica musical grecocristiana.
  - 8- El Cant Gregorià.
  - 9- La música a l'època medieval. Evolució de la notació musical.
  - 10-La música profana.
  - 11-La polifonia i els seus grans mestres.
  - 12-La teoria de la música al final del Renaixement.
  - 13-La música vocal i instrumental a Alemanya i Itàlia.
  - 14-La teoria de la música al Barroc.
  - 15-L'òpera i la sarsuela.
  - 16-El classicisme musical.
  - 17-El romanticisme del segle XIX.
  - 18-El virtuosisme instrumental. Les noves formes musicals.
  - 19-L'òpera romàntica.
  - 20-Escoles post-romàntiques i nacionalisme musical.
  - 21-La música contemporània.
  - 22-La música folklòrica i el desenvolupament contemporani.
  - 23-La música concreta i electrònica.
  - 24-La presència de la informàtica en el món musical.

### Metodologia docent

Les classes tindran una alternança de teòriques i pràctiques mitjançant l'audició, la recerca i comparació dels diferents estils amb la finalitat d'aconseguir una visió clara, capaç de diferenciar els distints períodes musicals.

#### Activitats de treball presencial (2,4 crèdits, 60 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classe magistral però participativa	Grup gran (G)	Els continguts teòrics es desenvoluparan a partir de les explicacions del professor, la consulta bibliogràfica i les exposicions dels alumnes en grups de treball.	60

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

#### Activitats de treball no presencial (3,6 crèdits, 90 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Preparació dels temes o continguts	Sessions preparatòries i d'estudi desl diferents temes per part dels alumnes, amb la bibliografia corresponent.	50
Estudi i treball autònom individual	Assistència a concerts	La finalitat de l'assistència a diversos concerts de música, és molt important per els alumnes. D'aquesta manera poden analitzar l'interpret o intèrprets	10

## Guia docent

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
		(solista, orquestra de cambra, simfònica...) a més de les obres escoltades. Així després ells en faran un judici crític de tot el conjunt.	
Estudi i treball autònom individual o en grup	Elaboració de treballs i/o fitxes d'audició	En els continguts pràctics s'associarà la teoria prèviament adquirida a les audicions comentades i analitzades, a més de treballs individuals o en grup.	30

### Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

### Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

#### Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'alguns dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

#### Classe magistral però participativa

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament ( <b>recuperable</b> )
Descripció	Els continguts teòrics es desenvoluparan a partir de les explicacions del professor, la consulta bibliogràfica i les exposicions dels alumnes en grups de treball.
Críteris d'avaluació	Examen parcial i final.  Es valorarà la capacitat d'anàlisi i síntesi, a més de l'exposició del tema, així com també l'utilització del vocabulari tècnic propi de la matèria.

Percentatge de la qualificació final: 30%

#### Preparació dels temes o continguts

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves objectives ( <b>recuperable</b> )
Descripció	Sessions preparatòries i d'estudi desl diferents temes per part dels alumnes, amb la bibliografia corresponent.
Críteris d'avaluació	Examen parcial i final.



## Guia docent

Es valorarà la capacitat d'anàlisi i síntesi, a més de l'exposició del tema; així com també l'utilització del vocabulari tècnic propi de la matèria.

Percentatge de la qualificació final: 30%

### Assistència a concerts

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes ( <b>recuperable</b> )
Descripció	La finalitat de l'assistència a diversos concerts de música, és molt important per els alumnes. D'aquesta manera poden analitzar l'intèrpret o intèrprets (solista, orquestra de cambra, simfònica...) a més de les obres escoltades. Així després ells en faran un judici crític de tot el conjunt.
Criteris d'avaluació	Se valorarà la descripció i la crítica (objectiva i opinió personal) dels concerts, dels quals hauran de presentar les fitxes corresponents.

Percentatge de la qualificació final: 15%

### Elaboració de treballs i/o fitxes d'audició

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes ( <b>recuperable</b> )
Descripció	En els continguts pràctics s'associarà la teoria prèviament adquirida a les audicions comentades i analitzades, a més de treballs individuals o en grup.
Criteris d'avaluació	Se valorarà l'exposició oral o escrita dels treballs (ordre i claretat, fonaments i bibliografia...). Igualment es valorarà l'entrega de les fitxes d'audicions comentades a classe.

Percentatge de la qualificació final: 25%

## Recursos, bibliografia i documentació complementària

A més de la Bibliografia, també es farà referència al material audiovisual musical: CD, DVD, documentals audiovisuals, internet... que s'utilitzaran a classe.

### Bibliografia bàsica

ALBET, M.: Història de la música catalana Ed. Caja de Barcelona, 1986  
DE CANDE, R.: Historia universal de la música 1 i 2. Editorial Aguilar  
GROUT, D – PALISCA, C.: Historia de la Música Occidental 1 i 2.  
Alianza Música.  
RIEMANN, H.: Historia de la Música. Editorial Labor.  
ROBERTSON Y STEVENS: Historia General de la Música 3 Tomos.  
Istmo,  
1972, Madrid. (Un 4º Tomo - El Siglo XX - escrito por Tomás MARCO, fue publicado en 1978).  
ULRICH MICHELS: Atlas de la música 1 i 2. Alianza Editorial

### Bibliografia complementària

ANGLES-PENA: Diccionario de la Música Labor, 1954. Dos Vols.  
DELLA CORTE-PANNAIN: Historia de la Música. 3 Tomos; 2a.edic.,  
1965. Labor, Barcelona



## Guia docent

- DUFOURCQ, N.: La Música 4 Tomos. Planeta, 1982
- DUFOURCQ, N.: Breve Historia de la Música F.C.E., México. 3a.Reimpr,1981.
- FERNANDEZ DE LA CUESTA, I.: Historia de la música española. 1 Desde los orígenes hasta el "ars nova". Alianza editorial, 1983, Madrid.
- FUBINI, E.: La Estética Musical desde la Antigüedad hasta el siglo XX . Versión castellana, revisión, prólogo y notas de Carlos G. Pérez de Aranda. Alianza Editorial, 1988, Madrid.
- GOMEZ I MUNTANE, Ma. Carme : La música medieval Dopesa 2, 1980.
- GOMEZ I MUNTANE, Ma. Carme:La música en la Casa Real Catalano-Aragonesa (1336-1442) Antoni Bosch, Editor, 1979.
- Gran Historia de la Música Clásica. 6 Tomos. Publicada por Plaza & Janés, 1991, Barcelona.
- LIVERMORE, Ann : Historia de la Música Española Traduc. de Isabel Rocha. Barral Edits., 1974, Barcelona.
- PEDRELL, F.: Las Formas Pianísticas 2 Tomos. U.M.E., 1928
- PEDRELL, F.: Emporio Científico e histórico de Organografía Española Antigua J.Gili, 1901, Barcelona
- PRADO, G.: El Canto Gregoriano Labor, 1945
- RAMOS DE PAREJA, B.: Música Práctica Bolonia, 1482. Edit.Alpuerto, 1977, Madrid.
- RAMOS DE PAREJA, B.: Elementos de Estética Musical. Traduc. del alemán por E. Ovejero y Maury, Editor Daniel Jorror, 1914, Madrid
- SALAZAR, A.: La Música de España 2 Tomos. Espasa-Calpe, Austral,1972, Madrid.
- SALAZAR, A.: Juan Sebastián Bach (1951). Alianza Editorial, 1985.
- SALVAT: Enciclopedia salvat de la música 4 Tomos, 1967. (dir.F.Michel)
- SOPEÑA, F.: Historia de la Música Española Contemporánea Rialp, 1958.
- SUNYOL, O.S.B., Dom Gregori Ma. : Introducció a la Paleografia Musical Gregoriana Abadía de Montserrat, 1925
- SUNYOL, O.S.B.,: Método completo de Canto Gregoriano, 8a. Edic., 1943 Monasterio de Montserrat
- TOVAR, Antonio: Universidad y Educación de masas Ariel, 1968
- TUR MAYANS, P. :Reflexiones sobre Educación Musical. Historia del Pensamiento filosófico musical Publics. de la Universidad de Barcelona, 1992
- TUR MAYANS, P: La Educación Musical en su Dimensión Histórica; Filosofía y Metodología Publics. Universidad de Barcelona, 1983.
- SACHS, Curt: La Música en la Antigüedad Labor, 1927
- UNESCO : Repertorio Internacional de Educación Musical, 1968
- VALLS GORINA, M.: La música catalana contemporània Selecta, 1959
- VALLS GORINA, M.: Historia de la música catalana Taber, 1969
- VASSAL, J.: Folksong (Ha. de la Música Popular) Igrec, 1975
- WAGNER, R.: Escritos y Confesiones (con un Ensayo de Ernest Bloch) Labor, 1975
- WOLF, Dr.Johannes: Historia de la Música (con el apéndice ("La Música en España" por Mn. Higini ANGLES) 4a. Ed., revisada y ampliada por



## Guia docent

José SUBIRA, Ed.Labor, 1957, Barcelona.

